

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

11.12.2023

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite Lausuntopyyntö 2.11.2023 (VN/27784/2023-MMM-1)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Näätämöjoen kalastussopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön muutostarpeista

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyynnön aineistoon: Lausuntopyyntö Näätämöjoen kalastussopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön muutostarpeet, sekä liitteenä olleisiin tutkimusraportteihin. SVK lausuu asiasta kunnioittavasti seuraavaa.

TAUSTAA

Lausuntopyynnön mukaan Suomi ja Norja ovat käynnistämässä neuvotteluja Näätämöjoen kalastussopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön uudistamiseksi. Sopimus on peräisin 1970-luvulta ja se on päivitettävä ajantasaisen vaelluskaloja koskevien sopimusperiaatteiden mukaiseksi.

Näätämöjoen kalastusalueita koskevat kalastusmääräykset perustuvat Suomen ja Norjan väliseen Näätämöjoen kalastusalueita koskevaan kalastussopimukseen vuodelta 1978 ja siihen liittyvään kalastussääntöön, sekä niihin vuonna 1984 tehtyihin muutoksiin.

Kalastussopimuksen uudistamista on valmisteltu muun muassa keräämällä tietoja lohikannan tilasta ja lohentuotantoalueista. Koko Näätämöjoelle saatiin määritettyä kutukantatavoite vuonna 2022. Yhteistä arviota siitä, onko kutukantatavoitteet saavutettu, ei ole toistaiseksi tehty, mutta alustavien tietojen nojalla emokalamäärä ei näytä riittävältä kutukantatavoitteisiin nähden.

Näätämöjoen lohikantojen yleistila on heikentynyt selvästi vuosina 2020-2022 ja saaliit ovat pienentyneet. Jokeen nousevien lohien määrä on samalla vähentynyt ja poikastiheydet ovat olleet jo pitkään matalia Opukasjärven yläpuolisilla alueilla. Kyttyrälohia ei ole toistaiseksi havaittu merkittäviä määriä Norjan Kolttakönkään yläpuolella.

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Suomen ja Norjan välinen Näätämöjoen kalastussopimus ja siihen liittyvä kalastussääntö ovat vanhentuneita ja niiden päivittäminen on ajankohtaista. Pelkästään lausuntopyyntö ja sen liiteaineistojen tietojen perusteella ei voida näin alustavassa vaiheessa hanketta muodostaa ja antaa perusteltuja yksityiskohtaisia esityksiä.

SVK esittää perustettavaksi työryhmän valmistelemaan Näätämöjoen kalastussopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön kokonaisvaltaista uudistamista. Työryhmään tulee kutsua mukaan asiantuntijoita kalantutkimuksesta, viranomaisista, kalatalousjärjestöistä ja paikallinen edustus. Työryhmälle tulee esittää suunnitelmalliseen valmisteluun tarvittavat tiedot Näätämöjoen kalakantojen nykytilasta, kalakantojen hoidolle asetettavista tavoitteista, kalastuksen nykytilasta ja saaliista, sekä tieteellinen arvio lohen ja muun kalaston kutukantatavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Petter Nissén (valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja